

foto Moritz Nähr/Wikimedia Commons

V.l.n.r.: Max Reinhardt, Gustav Mahler, Carl Moll en Hans Pfitzner in de tuin van Villa Moll aan de Steinfeldgasse in Wenen.

Mahler aan de stamtafel

Tijdens een gewoon klassiek concert zijn de taken helder verdeeld. De musici spelen onder leiding van de dirigent op het podium van een concertzaal, het publiek in de zaal luistert aandachtig, liefst zonder te hoesten en te applaudisseren op verkeerde momenten. Die rolverdeling ontstond in de negentiende eeuw en voldoet nog steeds prima voor wie wil genieten van een traditioneel concert. De laatste jaren zoeken veel orkesten, waaronder philharmonie zuidnederland, ook naar alternatieven voor het concertritueel. Bijvoorbeeld om meer jongeren aan te spreken met hun muziek of om concertbezoekers op nieuwe manieren te betrekken bij de concerten. Hoe kan het publiek actiever meedoen in het programmeren, uitvoeren en waarderen van de concerten? Om die vraag te beantwoorden organiseert philharmonie zuidnederland dit seizoen een aantal experimenten, samen met de onderzoekers van het MCICM, het Maastricht Centre for the Innovation of Classical Music, waarin het orkest samenwerkt met de Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool. Tijdens de experimenten proberen we uit hoe klassieke muziek in andere situaties dan in de concertzaal kan werken.

Het eerste experiment draait om de muziek van Mahler. In veel van zijn symfonieën en orkestliederen gebruikte de componist volksmuziek, soms letterlijk, soms bewerkt. Die volksmuziek werd in Mahlers tijd ook wel in Oostenrijkse cafés gespeeld aan tafel, *am Tisch*, zoals een jamsession in een jazzkroeg. In november zullen drie ensembles bewerkin-

gen van Mahlers orkestmuziek spelen in een café in Maastricht. Een klezmergroep speelt Jiddische muziek die Mahler beïnvloedde, een koperkwintet laat een koraal uit de *Tweede Symfonie* klinken en we horen het beroemde *Adagietto* uit de *Vijfde Symfonie* in een bewerking voor strijkkwartet en harp. Musici en luisteraars leren zo niet alleen elkaar, maar ook Mahler op een andere manier kennen.

Later in het seizoen stellen Vrienden van philharmonie zuidnederland een speciale concertavond samen. Ze kiezen hun eigen repertoire op basis van bijzondere verhalen – van henzelf of van anderen. Tijdens deze *People's Salon* wordt zo het belang van klassieke muziek in een mensenleven hoorbaar en herkenbaar. Een derde experiment richt zich op de muziek van de wijk Maastricht-Noordwest. Musici van philharmonie zuidnederland gaan in gesprek met bewoners uit deze eigenzinnige buurt en luisteren naar hun verhalen. Hoe kunnen die doorklinken in klassieke muziek? Limburg heeft als geen andere provincie in Nederland een rijk amateursmuziekleven. Met het vierde experiment onderzoeken we wat de werelden van het symfonieorkest en de HaFa van elkaar kunnen leren over hoe je het publiek in de concerten laat participeren. ●

Meer informatie op de site van het MCICM: www.mcicm.nl

Peter Peters
Directeur MCICM